

Begroting 2020

**Financiële meerjarenraming
2021 t/m 2023**

**Begroting WSD 2020
Financiële Meerjarenraming WSD
2021 t/m 2023**

Boxtel, 29 maart 2019

WSD
Postbus 173
5280 AD Boxtel
tel. 0411-650 111

Inhoud

Beleidsbegroting

1. Algemene toelichting op de begroting en meerjarenraming	4
2. Verbonden partijen	13
3. Weerstandvermogen	16
4. Financiering	19
5. Onderhoud kapitaalgoederen	19
6. Rechtmatigheid	19

Begroting 2020 en Financiële meerjarenraming 2021-2023

7. Begroting 2020 en Financiële meerjarenraming 2021-2023	20
8. Uitgangspunten en toelichting	22

Bijlagen

1. Gemiddelde bezetting WSD 2019-2020
2. Bezetting niet-gesubsidieerd personeel (NGA) 2018-2023
3. Investeringsoverzicht 2018-2023
4. Ontwikkeling voorzieningen 2018-2023
5. Overzicht leningen en rente en afschrijvingen 2018-2023
6. Overzicht bijdragen gemeenten in de bestuurs- en indicatiekosten 2019-2020
7. Ontwikkeling bestemmingsreserves 2018-2023
8. Specificatie onttrekking bestemmingsreserves 2020
9. A. Uitgangspunten
B. Ontwikkeling algemene reserve
10. Overzicht taakvelden 2020

Beleidsbegroting WSD

1. Algemene toelichting op de begroting en meerjarenraming

Artikel 39 van de gemeenschappelijke regeling WSD bepaalt dat vóór 15 juli de begroting voor het volgende jaar en de meerjarenraming voor de daarop volgende drie jaar worden vastgesteld en ingediend bij Gedeputeerde Staten. De planning voor de begroting 2020 en meerjarenraming 2021 t/m 2023 is dat het Algemeen bestuur deze in haar vergadering van 3 juli 2018 vaststelt. Rekening houdend met de in de Gemeenschappelijke Regeling vastgelegde procedure met bijbehorende termijnen, en de doorlooptijd tot formulering van zienswijzen binnen de gemeenten, is vereist dat de ontwerpbegroting en –meerjarenraming uiterlijk 1 april 2019 wordt opgesteld en aan de gemeenten wordt aangeboden.

In december j.l. heeft het bestuur van WSD voor de eerste keer een uitgebreide kadernota opgesteld. In deze kadernota met de titel “begroten in onzekere tijden” wordt de omgeving waarin WSD opereert beschreven en wat dat betekent voor WSD. Hoofdpunt is dat de wereld van WSD nog hoogst instabiel is. Dat wordt veroorzaakt door drie grote ontwikkelingen waarop WSD beperkt invloed heeft.

In de eerste plaats gaat het om de wet- en regelgeving rond de Participatiewet. Met het vervallen van het voornemen van de staatssecretaris van SZW om een stelsel van loondispensatie in te voeren, is een zogenaamd “breed offensief” gestart. Op maar liefst 23 punten worden wet- en regelgeving en werkprocessen aangepast, waaronder de financiering.

In de tweede plaats spelen er allerlei autonome financiële ontwikkelingen die niet helder zijn en die wel grote invloed hebben op de financiën van WSD. Het gaat om zaken als de CAO Wsw en de ambtelijke arbeidsvoorwaarden van staf en kaderpersoneel en de mate waarin eventuele stijgingen gecompenseerd worden in de rijksbijdrage.

Tot slot gaan de WSD gemeenten in de tweede helft van 2019 beslissen over welke rol en positie zij zien weggelegd voor WSD in de uitvoering van de Participatiewet en eventueel in het bredere sociale domein.

In de navolgende hoofdstukken wordt ingegaan op de laatste inzichten na het verschijnen van de kadernota en de gevolgen voor de begroting. Vervolgens worden de hoofdpunten uit de kadernota nog eens op een rij gezet.

1.1. Laatste inzichten en verbetering begroot resultaat t.o.v. de kadernota

In de kadernota “Begroten in onzekere tijden” dd oktober 2018 werd nog uitgegaan van een verwacht structureel tekort van ruim € 1,3 mln. per jaar. Dat was op basis van de toen bekende gegevens. Inmiddels is de nu voorliggende begroting 2020 en meerjarenraming 2021 t/m 2023 opgesteld op de laatst bekende gegevens.

De nieuwe inzichten leiden tot een positieve bijstelling van de begroting 2019, en ook die van 2020 e.v. jaren met ruim € 0,6 mln. per jaar.

Belangrijkste oorzaak is de verbetering van het subsidieresultaat van zowel de Wsw als de PW. Voor de Wsw heeft dit te maken met een iets groter aandeel in de macro rijksbijdrage Wsw ten opzichte van de SW bezetting van WSD. Daarnaast valt het belastingvoordeel op de loonkosten op basis van het zogenaamd Lage inkomensvoordeel (LIV) iets gunstiger uit dan geraamd.

Bij de uitvoering van de PW banen is er een belastingvoordeel Loonkostenvoordeel (LKV) dat aanzienlijk hoger uitpakt. Hier heeft WSD een actieve landelijke lobby gevoerd, ondersteund door het massaal indienen van bezwaarschriften. Dit heeft gewerkt. Vrijwel alle bezwaarschriften zijn gehonoreerd en inmiddels is dit voordeel structureel.

Deze twee voordelen dempen de bezuiniging van ca. € 500 per arbeidsplaats Wsw in 2019 en nog een keer in 2020, alsmede het iets teruglopen van het bedrijfsresultaat. De complexe en arbeidsintensieve uitvoering van met name de PW noopt WSD tot investeren in professionals voor de intake/diagnose, de begeleiding van de doelgroep en ook in de back office.

WSD werkt in principe niet met begrotingswijzigingen. In dit geval wijkt de in december opgestelde detailbegroting 2019 echter materieel -positief- af van de versie die het algemeen bestuur in juli 2018 heeft vastgesteld. Daarom stellen we voor om samen met de begroting 2020 ook deze bijgestelde begroting 2019 vast te stellen.

1.2. Missie en Visie WSD

WSD maakt het verschil voor mensen. Wij geloven in een maatschappij waarin iedereen volwaardig en naar vermogen kan meedoen. Daarom kunnen en willen we niet accepteren dat er mensen zijn die niet volwaardig kunnen participeren, enkel en alleen omdat ze een afstand tot de arbeidsmarkt hebben.

Op basis van deze visie heeft het bestuur WSD als missie meegegeven: het matchen, inzetten en ontwikkelen van zoveel mogelijk mensen die behoren tot de Participatiewet. WSD maakt dit gemakkelijk en aantrekkelijk voor gemeenten en werkgevers. Samen creëren wij duurzame kansen in werk.

Al ruim 60 jaar voert WSD diverse wettelijke regelingen uit op het gebied van toeleiding naar en in werk voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dat gebeurt in opdracht van de tien samenwerkende gemeenten Best, Boxtel, Haaren, Meierijstad (de voormalige gemeenten Schijndel en Sint-Oedenrode), Nuenen, Oirschot, Oisterwijk, Sint-Michielsgestel, Son en Breugel en Vught.

Per 1 januari 2021 wordt naar verwachting de gemeente Haaren opgesplitst. Het overgrote deel van Haaren wordt ingedeeld bij Oisterwijk, Vught en Boxtel. Omdat dit allen WSD-gemeenten zijn, heeft deze herindeling waarschijnlijk geen gevolgen voor WSD.

Ruim 2.200 mensen uit de deelnemende gemeenten zijn via WSD aan het werk. Van oudsher zijn dat mensen met een indicatie Sociale werkvoorziening. Na het stopzetten van de instroom in de Wsw in 2015 loopt dit aantal jaarlijks terug. Ultimo 2018 werken er nog circa 1.730 mensen met een Wsw indicatie. In toenemende mate werken er sinds 2015 mensen vanuit de Participatiewet bij WSD. Inmiddels zijn dit ruim 360 personen. Daarnaast biedt WSD jaarlijks ruim 450 personen een kortlopend traject (continu circa 100 personen).

Het doel dat WSD nastreeft is ontwikkeling van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar zo regulier mogelijk werk. Dat is de politieke opdracht vanuit de wet en van U als gemeente. Uit onderzoek blijkt dat medewerkers het meest tevreden zijn als ze op een reguliere plek werken en dat dit vaak ook financieel het meest voordelig is. Het blijft vanzelfsprekend dat WSD ook altijd een plaats biedt aan mensen die aangewezen zijn op beschutte werkplekken met veel begeleiding.

1.3. Situatieschets WSD 2015-2019: Transitiearrangement en Prototypes.

Drie decentralisaties: PW, WMO en Jeugd

Van oudsher heeft WSD tot hoofdtaak het uitvoeren van de Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw) voor de (10) aangesloten gemeenten. Met de invoering van de Participatiewet (PW) per 1 januari 2015 is deze hoofdtaak in een afbouwfase beland en is de instroom in de Wsw gestopt. De zittende populatie behoudt haar positie en rechten en stroomt de komende jaren via natuurlijk verloop uit en over circa 30 jaar zijn er geen Wsw-ers meer. De groep die voorheen in de Wsw terecht kwam en de groep met arbeidsvermogen die voorheen een Wajong uitkering kreeg, vallen met ingang van 1 januari 2015 onder de PW en daarmee onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten. Hiermee deed zich de vraag voor wat de toekomstige rol van WSD zou moeten worden.

Gemeenten kregen meer en zo mogelijk nog grotere uitdagingen op hun bord. Naast de uitvoering van de PW kregen gemeenten ook uitgebreide taken op het gebied van zorg (WMO) en Jeugd (Jeugdwet). De overdracht van deze taakvelden (decentralisaties) ging gepaard met zeer forse bezuinigingen.

Transitiearrangement als basis

Voorafgaand aan de invoering van de PW zijn door onze gemeenten en het bestuur van WSD enkele belangrijke besluiten genomen. Basis achter dit idee was dat er, ongeacht welk wettelijk kader dan ook, altijd een doelgroep zal blijven. Inwoners van onze 10 gemeenten, die in meer of

mindere mate ondersteuning nodig hebben naar werk en in werk. Daarom had het de voorkeur om de kennis en infrastructuur van WSD te behouden, totdat de gemeenten een besluit genomen zouden hebben over de toekomstige rol en positie van WSD. Dit idee is uitgewerkt in het transitiearrangement 2015 t/m 2016 dat door alle gemeenten is overgenomen:

WSD blijft de Wsw uitvoeren en ontvangt de bijbehorende (afnemende) rijksbudgetten en de uitstroom van Wsw-medewerkers wordt één op één gecompenseerd door instroom van mensen uit de PW. Deze laatste groep wordt bekostigd op basis van de budgetten die de gemeente hiervoor ontvangt van het rijk. Op deze wijze werden twee dingen bereikt. In de eerste plaats konden de gemeenten en WSD ervaring opdoen met de uitvoering van de Participatiewet. In de tweede plaats werd de tijd gebruikt om na te denken over de toekomstige rol en positie van WSD.

Na een moeizame start in 2015 is de instroom van PW-ers bij WSD goed op gang gekomen en de herbezetting bedraagt met ultimo 2018 ca 360 PW-ers inmiddels vrijwel 100%.

Innovatieve gezamenlijke ontwerpen: Prototypes

Tegelijkertijd zijn, in een gezamenlijke aanpak van wethouders/bestuursleden, ambtenaren van de gemeenten en van WSD, verschillende toekomstscenario's in beeld gebracht. Gekozen is daarbij voor een innovatieve ontwerpmethod, die afgeleid is van de designwereld. Gemeenten, inclusief gemeenteraden zijn meerdere malen in interactieve sessies bij dit proces betrokken.

Uit dit proces kwamen een vijftal varianten, ook wel prototypes genoemd. De variant "gemeente voert zelf uit" (sterfhuisconstructie), waarbij WSD afgebouwd wordt en uitsluitend de Wsw uitvoert, viel al in het begin af. De variant "continuering Transitiearrangement" werd vastgesteld als basis voor alle varianten. De drie gekozen prototypes kennen de volgende karakteristieken:

Hèt Participatiebedrijf

- Biedt 100% garantie op werk of vormen van arbeidsmatige dagbesteding;
- Voor de doelgroep met een loonwaarde tot 80%;
- De gemeente draagt de regie over de klant op het terrein van werk (doelmatigheid), met uitzondering van een uitkering (rechtmatigheid), over aan Hèt Participatiebedrijf;
- Hèt Participatiebedrijf is één van de vindplaatsen die mensen kan toeleiden naar de lokale sociale teams;
- Gedeelte van het participatiebudget (doelmatigheid) wordt ter beschikking gesteld aan Hèt Participatiebedrijf en middelen vanuit het ontschot budget sociaal domein (wanneer doelgroep jeugdigen/Wmo betreft);
- Expertise van Hèt Participatiebedrijf kan ingebracht worden in de lokale teams sociaal domein.

3D Ketensamenwerking

- WSD neemt als vaste partner met als expertise werk en participatie deel aan de lokale teams in het sociaal domein;
- De gemeente heeft de regie op de klant, het beleid, de uitvoering en de financiering op alle terreinen van het sociaal domein;
- Indien er mogelijkheden zijn tot werk, dan wordt dienstverlening bij WSD ingekocht;
- De gemeente houdt volledige zeggenschap en regie over de budgetten van het Sociaal Domein.

Cafetariamodel

- Gemeente koopt eigenstandig producten en diensten in bij WSD wanneer deze aansluiten bij de ondersteuningsbehoeften van de doelgroep Participatiewet (en evt. sociaal domein);
- De regie ligt volledig bij de gemeente;
- Producten kennen tarieven en afrekening vindt plaats op basis van de productprijs;
- Er is onzekerheid over de jaarlijkse afname van producten, wat van invloed is op de bedrijfsvoering van de WSD en de kostprijs per product.

Uiteindelijk kozen twee gemeenten voor Hèt Participatiebedrijf, zeven gemeenten voor de 3D-ketensamenwerking en één gemeente voor het Cafetariamodel. In de periode 2017 t/m 2019 wordt hiermee in de praktijk geëxperimenteerd.

Experimenteren met prototypes 2017 t/m 2019

In het proces van experimenteren met de diverse prototypes wordt in de uitvoering intensief samengewerkt tussen de gemeenten en WSD en eventueel derde partijen.

De samenwerking biedt unieke kansen om van elkaar te leren, samen op te trekken en onze gezamenlijke dienstverlening te optimaliseren. Hierbij wordt er niet alleen gekeken naar het optimaliseren van processen. Er wordt wederzijds kennis gedeeld en er ontstaan nieuwe, uitdagende inzichten die in snel tempo worden vertaald naar actie.

Lokaal wordt er aangesloten bij de urgentie van iedere gemeente. De rode draad is dat er dienstverlening wordt aangeboden en wordt ontwikkeld die zich richt op in- door- en uitstroom van de brede doelgroep Participatiewet. Duurzaamheid en het ontwikkelen en borgen van eigen regie staan hierbij centraal.

Samenwerking gemeenten en WSD in clusters

Nadat de individuele gemeenten gekozen hadden voor één van de prototypes vond er een clustering plaats. In een cluster werken gemeenten projectmatig onderling samen en met WSD om in de praktijk te experimenteren en ervaring op te doen met het gekozen prototype. De gemeenten zijn in de lead; WSD neemt deel en ondersteunt.

Om de experimenteerfase te bekostigen heeft het Algemeen bestuur een reserve gevormd van € 300.000 per gemeente. In totaal € 3,3 mln. Verder is afgesproken dat gemeenten en WSD reeds beschikbare capaciteit om niet inbrengen. Alleen additionele capaciteit (b.v. de projectleiders) of investeringen worden bekostigd uit de reserve.

We kennen op dit moment vier clusters van gemeenten die samenwerken bij het experimenteren: Boxtel, Sint-Michielsgestel en Haaren; Son en Breugel, Nuenen en Best; Meierijstad (voormalige gemeenten Schijndel en Sint-Oedenrode) en Oirschot, Vught en Oisterwijk.

1.4. Resultaten Participatiewet landelijk en WSD-regio.

Tegenvallende landelijke aantallen PW-banen

Het doel van de Participatiewet is om meer mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt naar reguliere banen toe te leiden (al dan niet ondersteund). Een van de ambities is om in 2025 125.000 extra banen voor de nieuwe doelgroep gerealiseerd te hebben, de zogenaamde banenafpraak¹.

Recente evaluaties (onder andere van het SCP, het CPB en SBCM) laten zien dat de Participatiewet zeer moeizaam op gang komt: aantallen worden niet gehaald, doelgroepen vallen tussen wal en schip en de wet is zeer complex. Bovendien was de invoering van de Participatiewet vooral ook een bezuinigingsmaatregel, die effect heeft op gemeenten, uitvoeringsorganisaties en op de (arbeidsvoorwaarden van de) doelgroep.

Uit 2017, na drie jaar Participatiewet, waren er slechts 8.000 banen met loonkostensubsidie gerealiseerd, van de bij de invoering van de Participatiewet beoogde 25.000 banen².

Zoals hiervoor al gemeld hebben de deelnemende gemeenten en WSD in het transitiearrangement afgesproken om de uitstroom Wsw op te vangen met instroom van mensen uit de PW met een verminderde loonwaarde, die na een proefplaatsing met loonkostensubsidie aan het werk zijn. Met de 360 mensen die op basis hiervan aan het werk zijn, steken de WSD-gemeenten zeer positief af ten opzichte van de landelijke cijfers!

Participatiewet financieel

Gemeenten krijgen van het rijk in de gebundelde uitkering (BUIG) extra middelen om de loonkostensubsidie te betalen. Daarnaast ontvangen gemeenten extra middelen voor de begeleiding, loonwaardemeting, werkplekaanpassing etc. Dit laatste is een budget van circa € 5.500 per werkplek en is opgenomen in het zogenaamde Re-integratiebudget nieuwe doelgroepen.

Van meet af aan is door diverse onderzoeken aangetoond dat het erg moeilijk is om met deze budgetten de businesscase rond te krijgen. Onderzoek van onder andere Capel Advies laat een tekort zien van circa € 2.500 per arbeidsplaats.

¹ Banenafpraak tussen sociale partners en rijksoverheid. Verdeling 100.000 banen in bedrijfsleven en 25.000 bij overheid is recentelijk losgelaten.

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2013-2014, 22 161 nr. 107. P 103 e.v.

WSD heeft inmiddels enkele jaren ervaring met de uitvoering van banen met loonkostensubsidie en beschut werken. Ook WSD is op dit moment nog niet in staat om de PW-banen dekkend uit te voeren. Dit heeft primair te maken met de kosten die WSD moet maken om de doelgroep in beeld te brengen, de loonwaarde te meten, de hoge uitstroom in het eerste jaar, alsmede de hoge kosten in de backoffice als gevolg van de vele (nog steeds in beweging zijnde) regels en verantwoordingen. De verwachting is wel dat met het stijgende aantal PW-banen en het stabiliseren van het gehele systeem de kosten per arbeidsplaats zullen dalen.

Tegenover het nadelige financiële effect van de PW-banen bij WSD staat overigens een positief effect bij gemeenten. De gemiddelde PW-baan met loonkostensubsidie kost een gemeente circa € 9.000³ aan loonkostensubsidie t.o.v. een bijstandsuitkering van gemiddeld circa € 13.000. Dat geeft een besparing op BUIG-middelen van gemiddeld € 4.000 per jaar.

Tenslotte is het positieve financiële effect voor de maatschappij als geheel uiteraard nog veel groter dan alleen de besparing op de uitkering. Onderzoek heeft aangetoond dat mensen die werken minder beroep doen op gezondheidszorg, verslavingszorg, GGZ, minder in aanraking komen met justitie, etc.

Landelijke bezuinigingen Wsw en het IBP

Met de invoering van de PW in 2015 werd de Wsw stopgezet en vindt er geen instroom meer plaats. De vergoeding per SW-arbeitsplaats is in jaarlijkse stappen t/m 2020 gekort met uiteindelijk ongeveer € 4.000 per arbeidsplaats. De hele Wsw-sector verkeert dan ook in zwaar weer.

Volgens recent onderzoek van Berenschot in opdracht van het Ministerie van SZW bedraagt het gemiddelde tekort in Nederland in 2018 circa € 2.500 per SW-arbeitsplaats. Dat gaat naar verwachting oplopen naar een structureel tekort van tussen de € 3.500 en € 4.000 per arbeidsplaats⁴.

De landelijke koepelorganisaties VNG, Divosa en Cedris pleiten al jaren voor verzachting van de ingezette bezuinigingen. Vooralsnog heeft dat echter slechts tot marginale verbeteringen geleid.

De tekorten in de Wsw, maar ook in de jeugdzorg en andere onderdelen van het sociaal domein zijn in het voorjaar van 2018 onderwerp van gesprek geweest tussen de VNG en de rijksoverheid. Dit alles heeft vlak voor de zomervakantie van 2018 geresulteerd in een flink pakket afspraken tussen de VNG en de rijksoverheid. Deze afspraken zijn gebundeld in het zogenaamde *Inter Bestuurlijk Programma* (IBP). De leden van de VNG hebben 27 juni 2018 ingestemd met dit IBP dat daarmee definitief is geworden.

Het IBP omvat een aantal nieuwe taakvelden voor gemeenten onder andere op het gebied van het klimaat, toekomstbestendig wonen en stimulering van de regionale economie. Het IBP gaat gepaard met een forse toename van de algemene uitkering van het rijk aan de gemeenten. Jaarlijks gaat de algemene uitkering fors omhoog om uiteindelijk m.i.v. 2022 structureel met € 5,4 mld. te stijgen. Voor de tien WSD-gemeenten gaat het om circa € 68 mln. structurele middelen.

De stelling van de staatssecretaris van SZW is dat de tekorten op diverse terreinen in het sociaal domein en dus ook die in de Wsw gedekt moeten worden door de IBP-middelen. De VNG heeft zich hierbij aangesloten en besloten om op vier andere terreinen de financiële discussie met het rijk voort te zetten.⁵

1.5. Forse ombuigingen bij WSD 2010 - 2018

Toen in 2010 landelijk de discussie startte over maatregelen en bezuinigingen op de Wsw werd voor WSD duidelijk dat er een enorme opgave lag om dit op te vangen.

Voor WSD gaat het om een totaalbedrag van ruim € 8 mln. aan ombuigingen. Van de totale exploitatie van WSD van circa € 70 mln. per jaar is ruim € 50 mln. niet beïnvloedbaar. Dit zijn

³ Gemiddelde PW-baan met loonkostensubsidie bij WSD is 30 uur en loonwaarde 50%:

€ 24K * 50% * 30/40 = € 9.000

⁴ *Thermometer Wsw* dd 23 februari 2018, p 12 e.v.; *Onderzoek Berenschot in opdracht ministerie SZW*

⁵ *Stapeltekorten bij gemeenten, tekort Jeugd, BUIG tekort, en open einde regelingen (bewindvoering, e.d.)*, Zie ook brief staatssecretaris Van Ark dd. 15 juni 2018, p.3.

namelijk de loonkosten van de doelgroepmedewerkers Wsw en PW. Resteert circa € 20 mln. aan beïnvloedbare opbrengsten en kosten. Voor wat betreft de kosten gaat het voor 80% over staf en kader (werkleiding, jobcoaches, etc.) van WSD en voor 20% gaat het over ICT, huisvesting, machines etc. Het ombuigen van € 8 mln. op een totaal van € 20 mln. is een massieve opgave.

Hoe heeft WSD dit opgepakt? Met ingang van 2010 is op drie sporen ingezet:

1. Bezuinigingen op kosten
2. Verbetering van de opbrengsten
3. Sobere arbeidsvoorwaarden voor de doelgroep.

Belangrijk is dat vanaf 2015 het Transitiearrangement de basis vormde. Hierdoor hebben gemeenten gezorgd dat het aantal arbeidsplaatsen op peil bleef en de doelgroep niet tussen wal en schip belandde.

Ad 1. Bezuinigingen op kosten

Er is de afgelopen jaren fors bezuinigd bij WSD. De bezetting staf en kader is afgenomen met 20% en er is bezuinigd op out-of-pocket kosten waar dit kon. Zo zijn er panden verkocht en (deels) verhuurd. Middels de invoering van de Lean methodiek wordt op alle niveaus gekeken waar zaken efficiënter en goedkoper kunnen. Op deze punten is de financiële rek eruit.

Anderzijds hebben we, eenmalig en structureel, kosten moeten maken voor de invoering van de PW. De PW is erg bureaucratisch en vergt veel inspanning van de backoffice. Denk aan nieuwe arbeidsvoorwaarden, loonwaardemetingen, de hele administratie rondom loonkostensubsidies, verrekening ziekengelden, etc. Daarnaast is er, anders dan in de Wsw, vrijwel niets bekend van de doelgroep PW als zij instroomt. De kosten van intake, diagnose, loonwaardebepaling en (proef)plaatsing zijn relatief hoog ten opzichte van de Wsw.

Ook investeert WSD continu in de ontwikkeling van de dienstverlening. Gemeenten vragen maatwerk en de innovatiekosten zijn daarmee hoog. Dat varieert van de ontwikkeling van de prototypes, het plaatsen van trajectconsulenten bij de afdelingen sociale zaken van de gemeenten, tot projecten rond inburgering, Vso/Pro jongeren en WMO/GGZ. Daarnaast is WSD steeds meer verbonden met partijen (gemeenten, UWV, werkgevers, onderwijs, zorginstellingen) in de (3!) arbeidsmarktregio's. Er zijn partnerships met Het Goed, De Schoonmaakcoöperatie, we payrollen voor WeenerXL, we zijn initiatiefnemer van Aantwerk, etc. etc. Al deze ontwikkelingen vragen veel van ons (gekrompen bestand) professionals.

Als antwoord hierop ontwikkelt WSD zich tot een wendbare organisatie. Deze ontwikkeling raakt de organisatiestructuur, de methodes van samenwerken (programmatisch en projectmatig werken, scrummethodiek, werken in teams), maar ook het mobiliteitsbeleid van staf en kader.

Ad 2. Verbetering opbrengsten

De tweede lijn is het verbeteren van de opbrengsten. Dit hangt nauw samen met arbeidsontwikkeling. Dat is het ontwikkelen van de doelgroepmedewerkers naar zo goed mogelijk renderende werkplekken. Het gaat om grote bewegingen, zoals de beweging van de relatief dure werkplekken bij Industrie binnen naar buiten, bijvoorbeeld op plekken Werken op locatie, groepsdetachering, of in het groen en schoonmaak. Maar het gaat ook om individuele plaatsingen, waarbij het beleid is om maximaal te plaatsen op zogenaamde "PW-proof" accounts.

De status hiervan is dat er de afgelopen jaren forse slagen zijn gemaakt en dat er weliswaar verbetering mogelijk blijft, maar niet meer in de omvang van de afgelopen jaren.

Het bedrijfsresultaat (het resultaat op beïnvloedbare opbrengsten en kosten) van WSD is, als gevolg van de onder 1 en 2 genoemde maatregelen tussen 2010 en 2018 verbeterd met € 7,0 mln. Voor 2020 en volgende jaren verwacht WSD, met de huidige kennis, dat het bedrijfsresultaat licht daalt als gevolg van de stijgende kosten van vooral de begeleidingsorganisatie en de afdeling intake/diagnose en trajecten en in beperkte mate de back office.

Ad 3. Zeer sobere arbeidsvoorwaarden PW

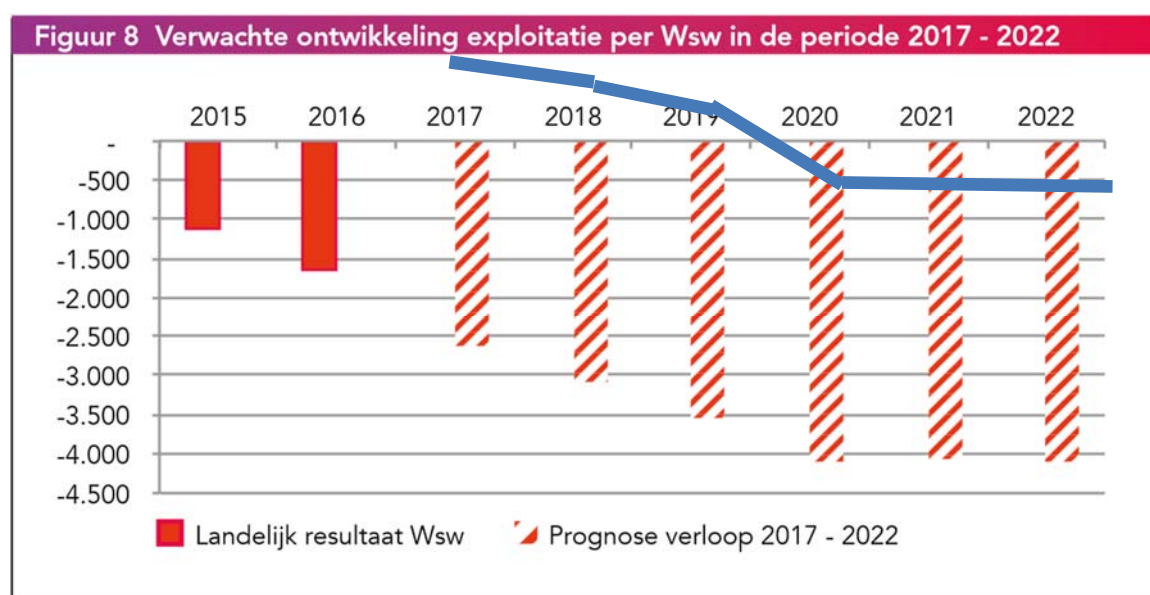
De rijksoverheid heeft als uitgangspunt voor de budgetberekeningen in de PW het kale minimumloon. Er mag meer betaald worden aan de doelgroep, maar dat moeten werkgevers en/of de gemeenten zelf betalen. De hierboven genoemde ombuigingen hebben als uitgangspunt dat de PW doelgroep op minimumloon werkt. Aangezien WSD de totale bezuiniging van € 8 mln. niet volledig opgevangen krijgt, zou een verruiming van de arbeidsvoorwaarden leiden tot nog verdergaande ombuigingen, of waarschijnlijk, tekorten.

Voor de beeldvorming: belonen tegen arbeidsvoorwaarden op een loonniveau van 120% WML komt per fte neer op € 4.000 meer loonkosten. In de eindsituatie dat alle SW-ers zijn vervangen door de PW-doelgroep gaat het dan om € 8,0 mln. aan meerkosten.

Daarom is besloten om bij de uitvoering van de PW te starten conform de wettelijke uitgangspunten, namelijk het wettelijk minimumloon. Overigens is uiteindelijk besloten om wel een reiskostenvergoeding te verstrekken om te voorkomen dat mensen er netto op achteruit gaan als ze gaan werken. De verwachting was dat er of een landelijke CAO PW zou komen en/of dat de landelijke budgetten verruimd zouden worden. Tot die tijd is het prioriteit nummer één dat WSD het hoofd financieel boven water houdt.

WSD presteert boven gemiddeld in de Wsw

In onderstaande figuur zien we de gemiddelde gemeentelijke bijdrage per Wsw-er weergegeven. In 2016 was er sprake van een tekort van circa € 1.600. In 2018 is dit volgens Berenschot inmiddels gemiddeld € 2.500. Naar verwachting loopt dit tekort de komende jaren op tot ongeveer € 3.500 - € 4.000 per medewerker. Na 2020 is het bedrag naar verwachting constant omdat de subsidiedaling per medewerker tot stilstand is gekomen.

Bron: Cedris. (Exploitatieresultaat WSD = —)

We zien hierboven dat WSD bovengemiddeld presteert. De SW uitvoering in Nederland laat gemiddeld al vanaf 2015 een tekort zien, en dus een gemeentelijke bijdrage. WSD schrijft in 2018 en naar verwachting ook in 2019 nog zwarte cijfers (zie blauwe lijn in grafiek). Voor de jaren 2020 en daarna wordt het voor WSD echter ook onzeker en moeilijk.

Zoals hiervoor geschetst zijn de financiële resultaten op de uitvoering van de PW-banen voor WSD ook nog niet dekkend. Dit geeft voornamelijk nog geen dekking van de tekorten op de Wsw.

1.6. Begroten in onzekere tijden

Onzekerheden en alleen begroten wat bekend is

Het is niet makkelijk om in het huidige speelveld van WSD een gedegen begroting 2020, laat staan een meerjarenraming op te stellen. Dat heeft te maken met landelijke ontwikkelingen, maar ook met de situatie in de WSD-regio. De belangrijkste ontwikkelingen zijn:

1. Rijksbeleid met betrekking tot de Participatiewet
2. Autonome financiële ontwikkelingen
3. Evaluatie prototypes en keuze gemeenten voor nieuwe rol voor WSD

Ad 1. Rijksbeleid met betrekking tot de Participatiewet

De rijksoverheid is nog steeds druk aan de Participatiewet aan het sleutelen. De aangekondigde stelselwijziging waarbij een systeem van loondispensatie en aanvulling vanuit de bijstand tot aan

maximaal netto minimumloon de plaats van de loonkostensubsidie zou innemen is van de baan.

Daarvoor in de plaats heeft de staatssecretaris een breed offensief aangekondigd. Doel is het aantal PW-banen fors te verhogen. Daartoe moet het voor werkgevers aantrekkelijker en eenvoudiger worden om een PW-baan te realiseren en voor de medewerker moet het (financieel) ook aantrekkelijker worden.

Wat dit betekent zowel in aanpak als in financiën is op dit moment nog niet helder. Overigens is WSD, als een van de grotere werkgevers met PW-banen in Nederland, actief betrokken bij de beleidsvoorbereiding en de praktijktafels die het ministerie organiseert.

Voor de Wsw zijn de financieel zware jaren nog niet voorbij. Sterker nog de bezuiniging per arbeidsplaats in de Wsw over 2019 en 2020 gaan gewoon door. Voor 2019 en 2020 gaat het om een bezuiniging van circa € 500 per arbeidsplaats per jaar. Dus € 1.000 in 2020 t.o.v. 2018. Dit heeft grote impact op WSD.

Ad 2. Autonome financiële ontwikkelingen

Een aantal regelingen met grote financiële gevolgen zijn op dit moment onduidelijk of niet bekend. Het zijn regelingen waar WSD geen, of beperkte invloed op heeft, en waarvan we weten dat binnen nu en ruim een jaar er wel duidelijkheid is. De belangrijkste zijn:

- Volume effect in de Wsw.
Het rijk heeft het macrobudget Wsw vastgesteld en daarbij het (afnemende) bestand Wsw geraamd. Als de werkelijke uitstroom van de Wsw in Nederland echter achter blijft bij deze raming, dan moeten dus meer SW-werkplekken gefinancierd worden met hetzelfde macrobudget. Dit is de afgelopen 3 jaar het geval geweest. 2019 is hierin afwijkend en de vraag is nu wat 2020 en volgende jaren betekent. Dit wordt bekend met de mei circulaire 2019.
- Cao-afspraken Wsw en Loon- en prijscompensatie in de rijksvergoeding.
Ultimo 2018 loopt de CAO Wsw af en ook de afspraak tussen SZW en de VNG over de compensatie hiervan in het rijksbeleid. De afspraken van de afgelopen jaren gaven WSD jaarlijks (dus incidenteel) een financieel voordeel van tussen de € 0,5 en € 1,0 mln. De besprekingen tussen de VNG en SZW over nieuwe afspraken zijn nog in een pril stadium.
- Loonkostenvoordelen (LKV) en Lage Inkomensvoordeel (LIV).
Ten tijde van het opstellen van de kadernota zat hier een forse tegenvaller ten opzichte van wat deze twee regelingen beoogden en beloofden. De LIV inkomsten zijn inmiddels verbeterd, maar blijven flink achter bij de oorspronkelijke verwachtingen. De LKV is uiteindelijk, mede door inzet van WSD, vrijwel op het niveau dat verwacht werd. Belangrijk aandachtspunt is of de LKV structureel wordt zoals aangekondigd in het zogenaamde Breed offensief.
- Verbetering arbeidsvoorwaarden PW-banen
De staatssecretaris heeft aangekondigd dat werken moet lonen voor mensen uit de bijstand, ook bij kleine deeltijdbanen. Verbetering van de arbeidsvoorwaarden is een groot goed, met een breed draagvlak. Niet helder is of het rijk deze verbetering gaat compenseren in het budget.

Ad 3. Evaluatie Prototypes en nieuwe toekomst WSD

Het komende jaar zullen colleges, gemeenteraden en ambtelijke organisatie meegenomen worden in de voortgang en lessen die getrokken worden uit de experimenten met de prototypes. In de tweede helft van 2019 zullen vervolgens de deelnemende gemeenten besluiten over de rol en positie die zij voor WSD in de toekomst voorzien. Daartoe zullen de ervaringen met de prototypes worden geëvalueerd.

We zien veel positieve ontwikkelingen in de samenwerking in de prototypes. De dienstverlening van WSD wordt steeds meer passend voor de doelgroepen in de individuele gemeenten en wordt zoveel mogelijk lokaal uitgevoerd. Ook het bedienen van een bredere doelgroep, zoals uit de WMO, jeugd en inburgeraars lijkt ook maatschappelijk en financieel rendement te geven.

Het is evenwel niet aan WSD om vooruit te lopen op de keuzes die gemeenten gaan maken. Daarom zijn voor 2019 en verdere jaren de prototypes neutraal begroot. Zolang de keuzes van de gemeenten niet bekend zijn is het ook niet mogelijk de impact te begroten. Voor de begroting 2020 en meerjarenraming is bestendig beleid, zijnde het transitiearrangement (instroom op

basis van uitnutten P-budget nieuwe doelgroep) de basis voor de begrote bezetting. Voor de Wsw geldt eveneens bestendig beleid als uitgangspunt, namelijk de een-op-een overheveling van de Wsw middelen van de gemeenten naar WSD.

Huidige financiële positie WSD

Het exploitatieresultaat over 2018 bedraagt € 2,997 mln. positief en de bijgestelde begroting 2019 sluit met een resultaat van € 0,6 mln. positief.

De begroting 2020 en de meerjarenraming 2021 t/m 2023 gaan naar verwachting uitkomen op een structureel tekort van € 0,7 mln. Zoals hiervoor in hoofdstuk 1.2. gemeld is dat ca. € 0,6 mln. beter dan wat in de kadernota is opgenomen.

Het weerstandvermogen van WSD is door prudent beleid van het bestuur in de afgelopen jaren op orde. WSD is in staat om vele jaren de tekorten af te dekken, al is het doel en noodzaak om uiteindelijk een structureel sluitende begroting te hebben.

Met de provincie is ook een modus gevonden om de reserves in te zetten om de tekorten af te dekken zonder de gemeenten om extra bijdragen te vragen. Conform het besluit van het Algemeen bestuur van WSD dd. 20 maart 2019, zal WSD begrote tekorten afdekken met begrote uitkeringen aan de gemeenten. Tot werkelijk geldstromen zal het evenwel pas komen als WSD een daadwerkelijk tekort realiseert.

1.7. Doelstellingen en financiering in 2020

Dilemma: Wel of geen tekort in 2020?

Als de hiervoor genoemde ontwikkelingen allemaal positief zouden uitpakken, dan heeft WSD geen tekort in 2020 en de daaropvolgende jaren. Als de genoemde ontwikkelingen allemaal negatief uitpakken, dan wordt het tekort nog groter dan gemeld. Het punt is echter dat we niet weten wat er uit gaat komen en het derhalve ook niet kunnen begroten. Dit kan mogelijk dus leiden tot de situatie dat WSD nu voor 2020 een tekort begroot, maar dat dat gaandeweg 2019 of 2020 niet de realiteit blijkt te zijn.

Op basis van de laatst bekende gegevens en feiten begroot WSD een structureel tekort van € 0,7 mln. met ingang van 2020. Dit is ca. € 500 per arbeidsplaats. *Dit is fors lager dan het verwachte landelijk gemiddelde in 2020 van circa € 3.500 tot € 4.000 per arbeidsplaats.*

Zoals hiervoor al gememoreerd heeft WSD in de afgelopen jaren grote slagen gemaakt om het bedrijfsresultaat te verbeteren om de oplopende tekorten in het subsidieresultaat op te vangen. De rek is er echter inmiddels uit. WSD blijft zich maximaal inspannen om het bedrijfsresultaat verder te verbeteren maar het op het huidige niveau houden van het bedrijfsresultaat is al een zware opgave. Daarmee moeten we vaststellen dat WSD, op basis van de thans bekende informatie, niet zelfstandig in staat is om een structureel sluitende exploitatie te realiseren.

2. Verbonden partijen

Organigram WSD-Groep

Per 1 oktober 2018 heeft WSD een nieuwe organisatiestructuur met twee grote bedrijfsonderdelen: Participatie en Werk. Deze organisatieverandering is noodzakelijk om nog beter te kunnen anticiperen op de ontwikkelingen in de wereld om WSD heen.

De buitenwereld verandert snel en WSD moet voortdurend op zoek naar de optimale toegevoegde waarde. WSD probeert de ontwikkelingen in haar omgeving voor te zijn en kansen te pakken. Dit vraagt om ondernemerschap en ondernemend gedrag.

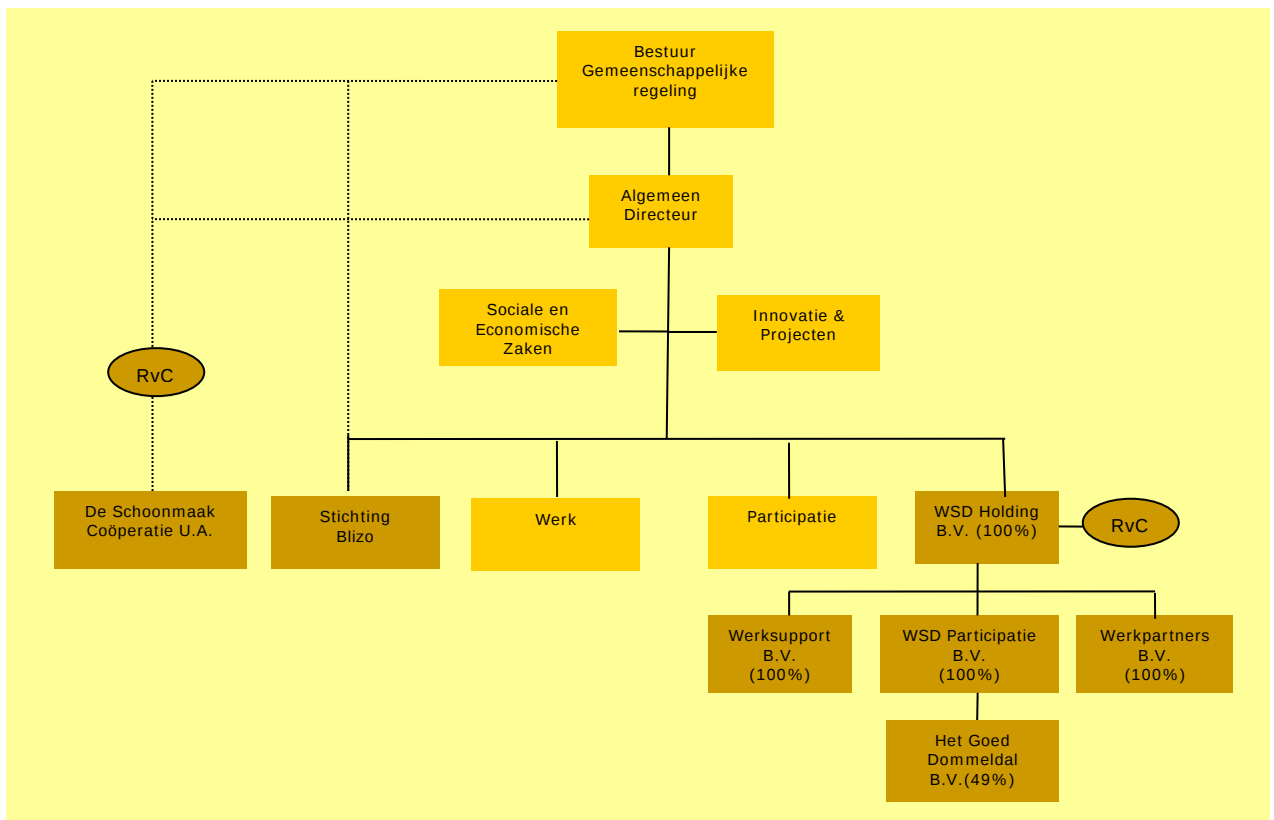
In de Wsw lag er een heldere opdracht vanuit de gemeenten, een afgebakende doelgroep en een voorspelbaar budget. In de Participatiewet is dit compleet anders. Gemeenten bepalen aan de voorkant welke beleidsterreinen (Jeugd, WMO, Participatie, ...) zij van belang achten, welke concrete doelen er gesteld worden, wie de uitvoering voor zijn rekening neemt en hoeveel budget er beschikbaar is. Daarmee is de opdracht van gemeenten aan WSD niet meer vanzelfsprekend.

Daarom is maatwerk richting gemeenten; continue innovatie van dienstverlening en ketensamenwerking; profilering richting bestuur, raden en ambtelijke professionals en het borgen van de financiering van groot belang geworden. Dit is de rol van de divisie Participatie. De divisie Werk focust zich volledig op de uitvoering. Daarom zijn alle werk-gerelateerde activiteiten binnen deze divisie gebundeld. Arbeidsontwikkeling in lijn met de wensen van de gemeenten, ontwikkeling van de werkportfolio en het commercieel slim en efficiënt inzetten van de arbeidsvermogens van alle doelgroepmedewerkers.

Het bedrijfsonderdeel Participatie bestaat uit de afdelingen Trajecten en de Weracademie. Deze laatste afdeling is de samenvoeging van de WSD Academie en de Weracademie.

Het bedrijfsonderdeel Werk bestaat uit de voormalige divisie Bedrijven samengevoegd met Detacheringen en Coaching

Het ombouwen van de oude naar de nieuwe organisatiestructuur heeft in het 4^e kwartaal haar beslag gekregen. Voor de informatievoorziening, zowel in- als extern, wordt de nieuwe organisatiestructuur in 2019 vormgegeven. In het onderstaande organigram is de organisatie van WSD inclusief verbonden partijen weergegeven per 31 december 2018.

Stichting Blizo

De Stichting Blizo-werkgemeenschap, gevestigd te Vught, is opgericht op 9 november 1971. Het doel is het bevorderen van de deelname van visueel en anderszins beperkten aan het maatschappelijk economisch productieproces, onder andere door het verschaffen van aangepast werk.

Op 7 oktober 1994 is een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de gemeenschappelijke regeling WSD en op 24 september 1999 is een nieuwe overeenkomst gesloten waarin is opgenomen dat het bestuur van WSD en het bestuur van Blizo een personele unie vormen. In de loop der jaren zijn de activiteiten van Blizo en WSD steeds meer verweven geraakt. Dit leidde vooral tot ongewenste administratieve stromen tussen Blizo en WSD. Na intern onderzoek is besloten om de administratieve inrichting en procedures tussen Blizo en WSD te vereenvoudigen. Met instemming van de gemeente Vught en het bestuur van Blizo worden vanaf 1 januari 2018 enkel de kernactiviteiten van de stichting bij Blizo vastgelegd en de reguliere productieprocessen bij WSD.

De financiële positie van Blizo is goed en hieruit vloeien vooralsnog geen risico's voort zoals onderstaande cijfers illustreren:

Eigen vermogen ultimo 2017	€ 1.527.278
Prognose eigen vermogen ultimo 2018 (voor resultaatbestemming)	€ 1.566.278
Prognose gerealiseerd resultaat 2018 (positief)	€ 39.000

Private structuur onder de gemeenschappelijke regeling

WSD is vān en vóór de gemeenten van de gemeenschappelijke regeling. WSD biedt haar diensten aan voor alle inwoners. WSD profileert zich hierbij als gemeenschappelijke regeling en dus als (publiek) verlengstuk van de gemeenten. WSD streeft naar duurzame partnerships met onder andere UWV Werkbedrijf en regionale private bedrijven. Dit in nauwe samenwerking met Werkpleinen en gemeenten. WSD kiest er bij voorkeur niet voor om deelnemer/mede-eigenaar te worden van private bedrijven, tenzij noodzakelijk uit strategische overweging.

De invoering van de Participatiewet per 1 januari 2015 en de strategische keuzes die het bestuur en de deelnemende gemeenten komende jaren maken, vormen voor WSD het kader voor de nieuwe strategie. Daarop anticiperend heeft eind 2014 een beperkte juridische herstructurering plaatsgevonden binnen de private structuur. Hieronder wordt de huidige private structuur onder WSD op 31 december 2018 beschreven.

WSD Holding B.V.

WSD Holding B.V., gevestigd te Boxtel is per 24 maart 2003 opgericht met als doelstelling het oprichten en verwerven van, het deelnemen in, het samenwerken met en het voeren van de directie over andere ondernemingen, alsmede het (doen) financieren, ook door middel van het stellen van zekerheden, van andere ondernemingen, met name van die waarmee de vennootschap in een groep is verbonden. Kortom WSD Holding B.V. is een houdstermaatschappij die zelf geen activiteiten uitvoert, maar wel beleidsinvloed heeft op de dochterwerkmaatschappijen. De aandelen zijn voor 100% in handen van de gemeenschappelijke regeling WSD.

De (geconsolideerde) financiële positie van WSD Holding B.V. is goed en hieruit vloeien vooralsnog geen risico's voort zoals onderstaande (voorlopige) cijfers illustreren:

Eigen vermogen ultimo 2017	€ 1.865.860
Prognose eigen vermogen ultimo 2018 (voor resultaatbestemming)	€ 1.920.860
Prognose gerealiseerd resultaat 2018 (positief)	€ 55.000

Werkpartners B.V.

Werkpartners B.V., gevestigd te Boxtel, is voortgekomen uit de juridische omvorming per 1 januari 2015 van WSD Personeelsbeheer B.V.. WSD Personeelsbeheer B.V. gevestigd te Boxtel, is opgericht op 16 december 2003 met als doelstelling het tegen vergoeding detacheren van gesubsidieerd en niet-gesubsidieerd personeel naar WSD en haar B.V.'s.

Werkpartners wordt in toenemende mate ingeschakeld bij het bieden van aangepaste arbeid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Werkpartners B.V. wordt daarnaast ook ingezet worden bij de detachering van niet-gesubsidieerd personeel naar WSD, naar de deelnemende gemeenten en naar derden. De aandelen van Werkpartners B.V. zijn voor 100% in handen van WSD Holding B.V.

Werksupport B.V.

Werksupport B.V., gevestigd te Boxtel, is sinds 1 januari 2015 ingericht om op te treden als organisatie die invulling kan geven aan het werkgeverschap voor de doelgroep Participatiewet in een uitzendconstructie (toepassing CAO A.B.U.). Werksupport B.V. is voortgekomen uit de

juridische omvorming van WSD In Werk B.V.. WSD In Werk B.V., gevestigd te Boxtel, is opgericht op 16 december 2003 met als doelstelling het uitvoeren van re-integratiediensten ten behoeve van de arbeidsmarkt in de meest ruime zin. Momenteel vinden er geen activiteiten plaats. De toekomst zal duidelijk maken in welke mate werkgevers gebruik maken van de dienstverlening door Werksupport B.V. in het kader van de uitvoering van de Participatiewet. De aandelen van Werksupport B.V. zijn voor 100% in handen van WSD Holding B.V.

WSD Participatie B.V.

WSD Participatie B.V., gevestigd te Boxtel, is opgericht per 31 maart 2010 met als doelstelling het ontwikkelen c.q. bieden van passende werkgelegenheid, oprichten en verwerven van, het deelnemen in, het samenwerken met, het besturen van, alsmede het (doen) financieren van ook door middel van het stellen van zekerheden, van andere ondernemingen. Kortom WSD Participatie B.V. is een participatiemaatschappij die zelf geen activiteiten uitvoert, tenzij door het uitoefenen van aandeelhoudersrechten in ondernemingen waarin wordt deelgenomen. De aandelen van WSD Participatie B.V. zijn voor 100% in handen van WSD Holding B.V.

Het Goed Dommeldal B.V.

Het Goed Dommeldal B.V., statutair gevestigd te Emmeloord, is opgericht in mei 2010 door Het Goed Participatie B.V. (51%) en WSD Participatie B.V. (49%) met als doelstelling de exploitatie van een kringloopbedrijf. In het bijzonder de optimalisering van de inzameling en het hergebruik van grof huishoudelijk afval en textiel, het scheppen van betaalde werkgelegenheid en mogelijkheden voor mensen met een grote achterstand op de arbeidsmarkt waaronder in het kader van de Wsw, het samenwerken met, het deelnemen in, het overnemen van en het besturen van andere vennootschappen en ondernemingen, het (doen) financieren, ook door middel van het stellen van zekerheden, van andere ondernemingen. WSD Participatie B.V. heeft een minderheidsbelang in Het Goed Dommeldal B.V. maar heeft middels statutair vastgelegde afspraken een beslissende stem op een aantal specifiek benoemde terreinen (onder andere benoeming en ontslag bestuurder en toezicht onderneming). Het Goed Dommeldal B.V. heeft per ultimo 2018 drie vestigingen in respectievelijk Best, Boxtel en Schijndel.

De Schoonmaak Coöperatie U.A.

De Schoonmaak Coöperatie U.A., statutair gevestigd te Boxtel, is opgericht in november 2012 door drie leden; WSD Holding B.V., Bossche Banen B.V. en BEPRO B.V.. In het licht van de nieuwe aanbestedingswet is de juridische structuur van De Schoonmaak Coöperatie heroverwogen en hebben de SW-bedrijven het lidmaatschap van de oprichters overgenomen per 31 december 2013. Dat betekent dat per die datum de gemeenschappelijke regeling WSD als lid deelneemt in De Schoonmaak Coöperatie. De drie algemeen directeuren van Diamant-groep, Weener XL en WSD vormen samen de Raad van commissarissen van De Schoonmaak Coöperatie. Doelstelling van De Schoonmaak Coöperatie is het faciliteren en creëren van werkplekken voor personen met een afstand tot de arbeidsmarkt in een leer-werkbedrijf gericht op onder meer schoonmaak. De Schoonmaak Coöperatie is gevestigd in een deel van het pand van Blizo aan de Kettingweg in Vught. De Schoonmaak Coöperatie heeft de uitvoering van de schoonmaak-contracten van WSD, Weener XL en Diamant-groep overgenomen. Daartoe zijn o.a. alle medewerkers van de PMC Dienstverlening-Schoonmaak van WSD gedetacheerd bij De Schoonmaak Coöperatie. Vanuit WSD-Groep zijn daarnaast 11 niet-gesubsidieerde medewerkers gedetacheerd bij De Schoonmaak Coöperatie in staf- en kaderfuncties en zijn afspraken gemaakt over dienstverlening door WSD op het gebied van juridische zaken en PR en communicatie.. De financiële positie van De Schoonmaak Coöperatie U.A. is goed en hieruit vloeien vooralsnog geen risico's voort zoals onderstaande cijfers illustreren:

Eigen vermogen ultimo 2017 (voor resultaatbestemming)	€ 2.163.151
Het voordelig resultaat 2017 is in 2018 volledig uitgekeerd aan de leden.	
Prognose eigen vermogen ultimo 2018 (voor resultaatbestemming)	€ 2.283.257
Voorlopig gerealiseerd resultaat: 2018 (positief)	€ 940.945

Stichting AANtWERK

WSD is één van de initiatiefnemers van Stichting AANtWERK. Stichting AANtWERK, statutair gevestigd in Boxtel, is opgericht op 26 maart 2013.

Stichting AANtWERK heeft als doel een platform te bieden voor ondernemers welke zich mede ten doel stellen maatschappelijk verantwoord te ondernemen. Mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt en bedrijven in het kader van uitwisselingen, welke door de stichting worden geïnitieerd, met elkaar in contact te brengen en aan elkaar te binden. De financiële omvang van de stichting zeer is beperkt (totale exploitatie bedraagt minder dan € 150.000) en hieruit vloeien geen risico's voort voor WSD-groep.

3. Weerstandvermogen

Als onderdeel van de jaarlijkse cyclus rondom jaarrekening, (meerjaren-)begroting en resultaatbestemming wordt jaarlijkse een risicoanalyse opgesteld. Gebruik was daarbij om jaarlijks in de Begroting en Meerjarenraming terug te grijpen op de in het voorgaande jaar opgestelde risicoanalyse en de daarop gebaseerde bandbreedte voor het weerstandvermogen. De elkaar met toenemend tempo opvolgende perikelen rondom de totstandkoming van een nieuw kader voor het sociale domein maken het noodzakelijk dat een zo actueel mogelijke beoordeling van de ontwikkeling van het weerstandvermogen plaats kan vinden.

Om die reden is in deze Begroting en Meerjarenraming de nog door het bestuur vast te stellen risico-analyse 2019 opgenomen.

De risico-analyse wordt in belangrijke mate beïnvloed door de ontwikkelingen in het wettelijke kader waarbinnen WSD en haar deelnemende gemeenten opereren, de Participatiewet, en keuzes die daarin worden gemaakt. In verband met de invoering van de Participatiewet zijn de deelnemende gemeenten en WSD al in 2014 een traject gestart om te komen tot een visie op de rol en de positie van WSD voor de langere termijn. Gedurende dit traject is een transitiearrangement gesloten voor de jaren 2015 en 2016. Deze transitieperiode bood de gemeenten de ruimte om in samenwerking met WSD te komen tot een afgewogen besluit over de toekomst van WSD.

In het voorjaar van 2017 hebben de deelnemende gemeenten op grond van de eindrapportage “Koers WSD – van Transitie naar Transformatie” het besluit genomen dat in de periode tot 2018 wordt geëxperimenteerd met de Prototypes. Voor de duur van het experiment en voor alle prototypes geldt dat het transitiearrangement de minimale basis is.

De consequenties van de invoering van de Participatiewet zijn voor WSD groot. De Wet Sociale Werkvoorziening is op slot en er stromen daardoor geen nieuwe doelgroepmedewerkers SW meer in.

Daarnaast gaat de vergoeding per arbeidsplaats Wsw terug van ruim € 25.500 naar € 22.700. Voor WSD betekent dit een verslechtering van de exploitatie met bijna € 8 mln. (N.B.: in 2010 bedroeg de vergoeding nog ruim € 27.000 per arbeidsplaats.)

Binnen de kaders van de Participatiewet zijn de doelstellingen van de Participatiewet, meer mensen zo regulier mogelijk laten werken, haalbaar maar helder is dat de financiële kaders voor de nieuwe doelgroepen binnen de Participatiewet zeer krap zijn. De doelstelling van WSD is om Participatiewet proof te worden. Dat wil zeggen dat de uitvoering binnen de beschikbare rijksmiddelen gerealiseerd wordt er van uitgaande dat het aantal doelgroepmedewerkers minimaal op peil blijft.

Inmiddels lopen de experimenten met de prototypes en is geconstateerd dat de kwaliteit van de experimenten belangrijker is dan de snelheid van het proces. Om die reden is de experimentmethode verlengd tot eind 2019 en is het transitiearrangement voor dezelfde periode verlengd. De ervaringen en resultaten worden bij de evaluatie van de prototypes bepalend voor de besluiten die de 10 gemeenten eind 2019 gaan nemen over rol en positie van WSD na 2019.

De instroom van nieuwe personen vanuit de Participatiewet is in de tussenliggende periode van elementair belang voor de bedrijfsvoering van WSD. Zonder instroom komt WSD vanzelf in een scenario van krimp en afbouw van de organisatie. Voor de continuïteit van WSD is deze volume vraag ongetwijfeld de grootste onzekerheid en het grootste risico.

In de tussentijd is de rijksoverheid nog steeds druk aan de Participatiewet aan het sleutelen. De aangekondigde stelselwijziging waarbij een systeem van loondispensatie en aanvulling vanuit de bijstand tot aan maximaal netto minimumloon de plaats van de loonkostensubsidie zou innemen is van de baan.

Daarvoor in de plaats heeft de staatssecretaris een breed offensief aangekondigd. Doel is het aantal PW-banen fors te verhogen. Daartoe moet het voor werkgevers aantrekkelijker en eenvoudiger worden om een PW-baan te realiseren en voor de medewerker moet het (financieel) ook aantrekkelijker worden.

Wat dit betekent zowel in aanpak als in financiën is op dit moment nog niet helder. Overigens is WSD, als een van de grotere werkgevers met PW-banen in Nederland, actief betrokken bij de beleidsvoorbereiding en de praktijktafels die het ministerie organiseert.

Voor de Wsw zijn de financieel zware jaren nog niet voorbij. Sterker nog de bezuiniging per arbeidsplaats in de Wsw over 2019 en 2020 gaan gewoon door. Voor 2019 en 2020 gaat het om een bezuiniging van circa € 500 per arbeidsplaats per jaar. Dus € 1.000 in 2020 t.o.v. 2018. Dit heeft grote impact op WSD.

Actualisering risicoanalyse:

Tegen de bovengenoemde achtergrond vindt de vertaling van risico's naar het weerstandsvermogen plaats middels het inmiddels bekende standaardmodel voor de SW branche zoals dat door Deloitte is ontwikkeld. Met behulp van dit model worden op een systematische wijze risico's geïnventariseerd. Het model houdt rekening met omzetrisico's, investeringsrisico's, conjunctuurgevoeligheid en specifieke risico's.

De specifieke risico's van WSD hangen samen met de gewijzigde systematiek van financiering van de Wsw inclusief de bezuinigingen en rekening houdend met de deelnemingen in de BV's van WSD en het lidmaatschap en de samenwerking met de Schoonmaak Coöperatie. Vervolgens wordt berekend welke financiële buffer noodzakelijk is. U vindt in bijlage 1 de uitgewerkte versie.

In het rekenmodel wordt rekening gehouden met tijden van hoog- en laagconjunctuur waarvoor een minimale en een maximale omvang van de financiële buffer wordt bepaald.

Bij de interpretatie van de uitkomsten van het model is het belangrijk om te realiseren dat het Algemeen bestuur heeft besloten dat in het model geen rekening wordt gehouden met stelselwijzigingen: fundamentele wetwijzigingen die tot gevolg kunnen hebben dat de financieringssysteem of doelgroepaantallen ingrijpend veranderen.

Voor de bepaling van het benodigde weerstandvermogen van WSD wordt onderscheid gemaakt in drie risicogroepen:

1. **Bedrijfsrisico's van de gemeenschappelijke regeling.** Dit zijn risico's die voortvloeien uit de bedrijfsmatige activiteiten van de verschillende pmc's in de divisies Bedrijven en Trajecten & Detacheringen. Deze risico's worden beïnvloed door enerzijds de marktrisico's en anderzijds door de onzekere ontwikkeling van de omvang van het aantal plaatsingen en trajecten door gemeenten bij WSD. Daarnaast vloeien ook risico's voort uit de ontwikkeling dat de stafafdeling SEZ zich steeds meer op de markt begeeft en haar dienstverlening aanbiedt op het gebied van ontzorging in het kader van de Participatiewet. Voorzieningen en de daarbij behorende risico's worden buiten beschouwing gelaten. Deze risico's (b.v. dubieuze debiteuren) zijn individueel al tegen het licht gehouden, gekwantificeerd en afgedekt door een voorziening. Eveneens worden buiten beschouwing gelaten risico's die afgedekt zijn middels verzekeringen, zoals het risico van bedrijfsaansprakelijkheid en ongevallen van medewerkers.
2. **Subsidierisico van de gemeenschappelijke regeling.** Dit betreft risico's die WSD loopt als gevolg van de hoogte en verdeling van de rijksbijdrage SW (binnen de kaders van de huidige wet). Hier is van belang dat binnen de Participatiewet de wet sociale werkvoorziening blijft voortbestaan voor de SW medewerkers die per 31-12-2014 een dienstbetrekking hadden in het kader van de Wsw. Met de invoering van de Participatiewet is de nieuwe instroom in de Wsw gestopt en wordt de vergoeding per arbeidsplaats elk jaar een stukje verlaagd van € 25.570 in 2016 tot het niveau van € 22.700 per arbeidsjaar wordt bereikt. Aangenomen is dat bij de berekening van de maximumvariant WSD in staat is om 50% van de budgetdaling in 3 jaar op te vangen. In de minimum variant wordt uitgegaan van 75% opvang door ombuigingen. Het niet realiseren van instroomafspraken onder het transitie-arrangement blijft steeds een risico van belang. Door het niet realiseren van instroomafspraken ontbreekt de dekking voor begeleiding, organisatie en infrastructuur. Een structurele onderdekking zal WSD moeten opvangen door bezuinigingen op organisatie en infrastructuur. Vooralsnog gaan we er vanuit dat de instroom toereikend zal zijn om de uitstroom op te vangen. Nu nog als incidenteel geraamd omdat er van uitgegaan wordt dat instroom weer op peil komt.
3. **Risico deelnemingen.** Dit zijn de risico's die voortvloeien uit de private bedrijven van WSD: WSD Holding BV, WSD Participatie BV, Werkpartners BV en Werksupport BV en het lidmaatschap van WSD van De Schoonmaak Coöperatie U.A.. Bij het risico deelnemingen behoren ook de activiteiten die WSD voor de BV's verricht in de vorm van (back-office) dienstverlening. Door de groei van Werkpartners als werkgever voor de Participatiewet (voor WSD en Weener XL) neemt dit risicoprofiel licht toe.

Uit de nu voorliggende bedrijfsrisicoanalyse blijkt dat het totale risicoprofiel van WSD stabiel is maar dat tussen de verschillende risico's er kleine verschuivingen plaatsvinden.

De toename van het bedrijfsrisico is een direct effect van de forse toename van de omzet met het doel om het bedrijfsresultaat structureel te verbeteren. In het model leidt dit per definitie tot een stijging van het bedrijfsrisico. Hier staat tegenover dat het subsidierisico kleiner wordt doordat de afname van het SW-bestand steeds beter wordt ingevuld vanuit het transitiearrangement. Het Risico op deelnemingen neemt toe als gevolg van de toenemende dienstverlening aan derde partijen door Werkpartners B.V. waarvoor WSD de back-office dienstverlening levert.

Overzicht maximum bedrijfsrisico's WSD (Bedragen * € 1.000):

Risico	2016	2017	2018	2019	Verandering 2019 t.o.v. 2018	
Bedrijfsrisico Gem. Regeling WSD	12.800	13.100	13.800	13.900	+ / +	100
Risico subsidie Gem. Regeling WSD	4.000	3.900	3.500	3.300	- / -	200
Risico deelnemingen	100	100	100	200	+ / +	100
Totaal Risico (maximum positie weerstandvermogen)	16.900	17.100	17.400	17.400	+ / -	0

Een nadere specificatie is opgenomen in bijlage 1.

Het maximale weerstandvermogen bedraagt € 17,4 mln. De minimumpositie voor de bedrijfsrisico's is bepaald op € 10,6 mln. (zie bijlage 1).

4. Financiering

In de begroting 2020 en de meerjarenraming 2021 t/m 2023 is uitgegaan van het financiële beleid van WSD zoals vastgelegd door het Algemeen Bestuur in het treasurystatuut WSD d.d. december 2014.

Uitgangspunt is prudent vermogensbeheer. Sinds de invoering van de Wet Schatkistbankieren eind 2013 zijn de mogelijkheden ten aanzien van het vermogen van WSD verder ingeperkt. Met het schatkistbankieren worden decentrale overheden verplicht hun overtollige middelen aan te houden bij het ministerie van Financiën. De belangrijkste uitzonderingen zijn hierop het drempelbedrag dat mag worden aangehouden op de eigen rekening-courant (0,75% van het begrotingstotaal) en het onderling uitlenen tussen decentrale overheden indien er tussen beide partijen geen toezichtrelatie is.

Volgens de wet mag WSD nu twee zaken met haar middelen doen:

1. Inzetten voor de publieke taak;
2. Aanhouden in 's Rijks schatkist (schatkistbankieren);

Op de bij de schatkist aangehouden middelen wordt momenteel geen dan wel een zeer minimale rente vergoed. In de begroting 2020 is dan ook rekening gehouden met een minimale rentevergoeding.

Leningen

WSD financiert alle activiteiten met eigen vermogen en hoeft daarvoor geen externe financieringsbronnen aan te wenden.

5. Onderhoud Kapitaalgoederen

WSD heeft een aantal bedrijfsgebouwen in eigendom en dient deze dan ook zelf te onderhouden. Ultimo 2018 bedraagt de totale boekwaarde van de gebouwen, inclusief grond, terreinvoorzieningen en installaties € 3,8 miljoen. Dit zijn de enige kapitaalgoederen van WSD waarbij sprake is van onderhoudskosten van enige materiële omvang. Onderhoud van de gebouwen gebeurt op basis van een periodiek geactualiseerd meerjarenonderhoudsplan. Eind 2018 is een onderzoek opgestart dat moet leiden tot een geactualiseerde huisvestingsvisie medio 2019. Deze visie zal de basis zijn voor actualisering van het meerjarenonderhoudsplan met bijbehorende meerjarenonderhoudsbegroting. Uit de meest recente meerjarenonderhoudsbegroting blijkt dat de onderhoudskosten de komende jaren waarschijnlijk een stabiel patroon zullen kennen. Om die reden worden de onderhoudskosten jaarlijks uit de reguliere exploitatie voldaan en is een onderhoudsvoorziening niet noodzakelijk.

6. Rechtmatigheid

Het Algemeen Bestuur heeft het controleprotocol, het normenkader en de toleranties, alsmede de bijgestelde Financiële verordening ex art. 212 gemeentewet vastgesteld. Jaarlijks wordt beoordeeld in hoeverre actualisering van deze kaders aanpassing behoeven wegens relevante wijzigingen in wet- en regelgeving. De formele kaders voor de rechtmatigheid zijn voor 2020 ongewijzigd. De door het bestuur vastgestelde fouttolerantie is 1% en de onzekerheidstolerantie 3%. De rapporteringgrens ligt op 20%. In deze meerjarenraming wordt uitgegaan van bestending van voornoemd beleid en kaders.

Vanuit Concerncontrol worden op basis van het programma "WSD in Control" periodiek audits uitgevoerd op de kwaliteit van de uitgevoerde interne controles, worden de bevindingen teruggelegd in de organisatie, worden de herstelacties gemonitord en wordt het managementteam geïnformeerd over de voortgang. Naast de uitgevoerde audits op processen wordt voor een aantal specifieke balansposten de rechtmatigheid van de mutaties achteraf vastgesteld.

De conclusies vanuit het programma 'WSD in Control' worden vastgelegd in een eindrapportage die ter kennisname wordt voorgelegd aan het Algemeen Bestuur bij de vaststelling van de jaarrekening.

Begroting WSD 2020
en Financiële meerjarenraming 2021 t/m 2023

7. Begroting WSD 2020
en Financiële meerjarenraming 2021 - 2023
(bedragen * € 1.000)

	Jaarrek. 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Bedrijfsresultaat						
Bedrijfsopbrengsten	22.470	22.535	22.265	22.315	22.355	22.385
Grond-, hulpstoffen uitbesteed werk	5.337	4.909	4.848	4.858	4.866	4.872
Netto toegevoegde waarde	17.133	17.626	17.417	17.457	17.489	17.513
Overige bedrijfsopbrengsten	2.977	2.990	3.040	3.040	3.040	3.040
Resultaat deelnemingen	0	0	0	0	0	0
<i>Baten</i>	20.110	20.616	20.457	20.497	20.529	20.553
Salariskosten ambt. medewerkers	5.290	4.819	4.910	4.910	4.910	4.910
Externe dienstverlening formatie	7.311	7.653	7.898	7.898	7.898	7.898
subtotaal NGA	12.601	12.472	12.808	12.808	12.808	12.808
Dienstverlening door derden	1.371	918	1.033	1.033	1.033	1.033
Afschrijvingen	1.047	1.117	1.270	1.270	1.270	1.270
Overige bedrijfskosten	3.058	2.720	2.760	2.760	2.760	2.760
<i>Lasten</i>	18.077	17.227	17.871	17.871	17.871	17.871
Totaal bedrijfsresultaat	2.033	3.389	2.586	2.626	2.658	2.682
Subsidieresultaat WSW						
Budget Wsw	39.337	36.955	34.761	33.583	32.449	31.473
Personeelskosten Wsw	39.031	38.462	36.614	35.406	34.237	33.108
Uitvoeringskosten begeleid werken	856	861	850	840	830	820
<i>Subsidieresultaat Wsw</i>	-550	-2.368	-2.703	-2.663	-2.618	-2.455
Subsidieresultaat PW						
Begeleidingsbijdragen Participatiewet	1.979	2.184	2.443	2.514	2.750	2.987
Loonkosten PW -/- loonkostensubsidies (incl. LIV)	2.500	3.117	3.535	3.676	3.979	4.383
<i>Subsidieresultaat Participatiewet</i>	-521	-933	-1.092	-1.162	-1.229	-1.396
Bijdrage gemeenten	223	226	229	229	229	229
<i>Resultaat gemeentelijke bijdrage</i>	223	226	229	229	229	229
Totaal subsidieresultaat	-848	-3.075	-3.566	-3.596	-3.618	-3.622
Rentebaten en lasten	0	0	0	0	0	0
Totaal incidentele lasten en baten	-356	-170	-200	-200	-200	-200
Exploitatieresultaat vóór onttrekking	829	144	-1.180	-1.170	-1.160	-1.140
Onttrekking bestemmingsreserves	2.168	460	460	460	460	460
Resultaat na onttrekking bestemmingsreserves	2.997	604	-720	-710	-700	-680
Bijdragen gemeenten in het exploitatietekort	0	0	720	710	700	680
Resultaat na bijdragen gemeenten	2.997	604	0	0	0	0
Prototypes en Doorontwikkeling organisatie						
Kosten Prototypes en Doorontwikkeling	1.348	2.109	887	0	0	0
Onttrekkingen bestemmingsreserves	1.348	2.109	887	0	0	0
Resultaat Prototypes en Doorontwikkeling	0	0	0	0	0	0

8. Uitgangspunten en toelichting

Vaststelling uitgangspunten

In de vergadering van 24 oktober 2018 heeft het Dagelijks bestuur van WSD de kadernota behandeld. Onderdeel van deze kadernota is de procedure en de planning 2019 van de afhandeling van de financiële stukken van WSD. In de kadernota zijn ook de uitgangspunten voor de begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023 vermeld. Met in achtneming van het uitgangspunt dat we alleen datgene begroten wat we nu weten zijn voor deze begroting en meerjarenraming enkele uitgangspunten licht aangepast indien nieuwe informatie bekend is.

Technische uitgangspunten Begroting 2020 en meerjarenraming 2021 t/m 2023

Algemene Kaders

- De begroting 2020 en de Financiële meerjarenraming WSD 2021 tot en met 2023 worden opgesteld in overeenstemming met de verslaggevingsvoorschriften in het Besluit Begroting en Verantwoording provincie en gemeenten (BBV). In deze begroting en meerjarenraming is er sprake van één programma in de zin van het BBV, zijnde de uitvoering van de Participatiewet (incl. de sociale werkvoorziening oud).
- Voor het verloop van de bezetting Wsw en PW wordt uitgegaan van het bijgestelde Transitiearrangement:
 - Voor de Wsw wordt gerekend met een uitstroom van 4,3% per jaar en geen instroom van nieuwe medewerkers.
 - Voor de bezetting PW is het Begeleidingsbudget nieuwe doelgroep leidend zoals laatstelijk gepubliceerd door SZW. Dit budget gedeeld door de begeleidingsvergoeding van € 5.500 per persoon geeft het aantal te realiseren arbeidsplaatsen PW per gemeente.
- De facilitaire dienstverlening en de uitleen van ambtelijk en overig niet gesubsidieerd personeel aan dochterondernemingen, zoals Werkpartners BV en vice versa geschiedt op basis van werkelijke kosten. Deze dienstverlening is in dienstverleningsovereenkomsten vastgelegd. De opbrengsten uit deelnemingen zijn als separate post opgenomen.
- In de begroting en ramingen wordt uitgegaan van het prijspeil januari 2019, tenzij hieronder anders wordt aangegeven.

Uitgangspunten per begrotingspost

- De opbrengsten van de diensten en producten die WSD levert worden geraamd op basis van de realisatie 2018 en de plannen van de verschillende bedrijfssonderdelen.
- Het WSW-budget wordt, conform de besluiten van de gemeenten, volledig ter beschikking van WSD gesteld. Hierbij wordt rekening gehouden met de taakstellende bezuiniging vanuit de prijscomponent.
Budgetkortingen vanuit de volumecomponent zijn voor WSD niet te voorspellen en worden buiten beschouwing gelaten hoewel hier nog een budgeteffect uit kan volgen.
- Met betrekking tot de lonen SW wordt uitgegaan van de geldende CAO WSW 2017-2018. Er wordt geen CAO stijging begroot en evenmin een loon- en prijscompensatie in het rijksbudget.
- Financiering van de plaatsingen onder de Participatiewet vindt plaats middels loonkostensubsidies en begeleidingsvergoedingen. Verder wordt ervan uitgegaan dat de instroom Participatiewet in doorsnee qua samenstelling en loonwaarde gelijk is aan die van de afgelopen jaren.
- Inkomsten op grond van fiscale tegemoetkomingen, zoals het Lage Inkomens Voordeel (LIV) en het Loonkostenvoordeel (LKV) worden geraamd op basis van de laatst bekende gegevens.
- Conform het transitiearrangement bedraagt de begeleidingsvergoeding € 5.500 per persoon voor zowel reguliere als beschutte werkplekken.
- Er is nog geen CAO 2019 afgesloten voor de ambtelijke salarissen van de staf en kaderpersoneel. Voor de begroting wordt uitgegaan van een CAO-stijging van 2% per jaar.
- De overige bedrijfskosten worden geraamd op basis van de realisatie 2018 en de bedrijfsplannen.

Voor zover bekend wordt rekening gehouden met autonome kostenstijgingen zoals extra kosten voor ICT beveiliging in het kader van AVG.

- De additionele kosten om WSD om te vormen naar een wendbare organisatie worden gedekt door de reserve Doorontwikkeling organisatie en zijn budgetneutraal opgenomen in de begroting.
- De additionele kosten van de experimenten met prototypes worden gedekt uit de daarvoor bestemde reserves van WSD en zijn derhalve budgetneutraal opgenomen in de begroting.

Bijlagen

Gemiddelde bezetting WSD 2019-2020

bron: Budget 2019 e.v. op basis van de septembercirculaire 2018, rekening houdend met uitgangspunten ontwikkeling budget Wsw volgens de Participatiewet en instroom op op niveau herzien Transitie-arrangement vanuit de afspraken voor de periode dat de prototypes worden uitgetoetst.

	2019			2020		
	AJ	fte	pers	AJ	fte	pers
WSW-oud						
"taak" WSD-gemeenten *)	1482	1393	1741	1418	1333	1666
verhouding AJ-fte		0,94				
verhouding fte-pers		1,25				
uitstroom Wsw		4,3%				
Participatiewet - Proefplaatsing Met behoud van uitkering						
Klein deel van de totale instroom beschikt over een indicatie Beschut		18	24		18	24
Participatiewet - Beschut / Loonwaarde = 30 %						
Klein deel van de totale instroom beschikt over een indicatie Beschut		11	15		19	25
Participatiewet - Loonkostensubsidie overig / Loonwaarde > 30 %						
Grootste deel van de totale instroom wordt geplaatst naar een LKS-baan		254	338		281	375
Gemiddelde bezetting WSD		1676	2118		1651	2090

*) In 2015 hebben Ministerie van SZW, de VNG en Cedris afgesproken dat de verdeling van de voor de Wsw-uitvoering beschikbare middelen met ingang van 2017 wordt gebaseerd op de gemeente waar de Wsw-er werkt, de betalende gemeente, en niet meer op de woongemeente. De subsidieverrekening tussen de woongemeente en de buitengemeente is daarmee vanaf 1 januari 2017 vervallen.

Uitgangspunt transitie-arrangement: uitstroom Sw wordt aangevuld met instroom vanuit de Participatiewet. Het door het Rijk in het Participatiebudget opgenomen bedrag voor de nieuwe doelgroep vormt daarbij de minimumpositie. Met de realisatie van extra banen boven het budget voor de nieuwe doelgroep wordt geen rekening gehouden. Gemiddeld zijn er ook nog 24 personen (17 fte) werkzaam met behoud van uitkering in een proefplaatsing van maximaal 3 maanden.

Gemiddelde bezetting Niet gesubsidieerde personeel (NGA) 2018-2023

	Jaarrek. 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
In dienst WSD/Blizo	63,3	59,1	57,1	55,6	54,1	52,6
Ingehuurd via derden	113,3	118,9	121,4	122,9	124,4	125,9
Totale NGA bezetting WSD	176,6	178,0	178,5	178,5	178,5	178,5

Toelichting:

Onder Niet gesubsidieerde arbeid (NGA) wordt verstaan de ambtelijke medewerkers in dienst van WSD, de welzijnsmedewerkers in dienst van de stichting Blizo en medewerkers op structurele basis ingehuurd bij derden en van Werkpartners BV.

De hierboven gespecificeerde ambtelijke medewerkers in dienst van WSD en Blizo zijn verantwoord in de post salarissen. Personeel ingehuurd van derden is verantwoord onder "externe dienstverlening formatie". Het beleid van WSD is om geen ambtenaren in de gemeenschappelijke regeling aan te nemen, maar al het nieuwe NGA-personeel aan te trekken via Werkpartners BV. Dit geeft, via natuurlijk verloop, een verschuiving van personeel in dienst van WSD/Blizo naar personeel ingehuurd bij derden.

De aantallen in de tabel zijn exclusief 20 NGA medewerkers met een dienstverband bij Werkpartners die elders zijn geplaatst (gemeenten en De Schoonmaak Coöperatie) of op projecten (bijvoorbeeld de Prototypes) werken.

De kosten van deze medewerkers worden volledig gedekt door de opbrengsten.

Investeringsoverzicht 2018-2023
(bedragen x € 1.000,-)

Omschrijving	Jaarrekening 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Grond	0	0	0	0	0	0
Terreinvoorzieningen	5	15	20	20	20	20
Gebouwen	186	370	300	300	300	300
Installaties	94	148	120	120	120	120
Machines	188	608	450	450	450	450
Inventarissen	153	115	110	110	110	110
Vervoermiddelen	257	260	270	270	270	270
Overige	-28	0	0	0	0	0
Totaal	855	1.516	1.270	1.270	1.270	1.270

Het investeringsbeleid van WSD is er op gericht om over een periode van 5 jaar niet meer te investeren dan het totaal aan afschrijvingen in diezelfde periode van vijf jaar.

Bijlage 4**Ontwikkeling voorzieningen 2018 - 2023**
bedragen * € 1.000

Voorzieningen	Jaarrekening 2018	begroting 2019	begroting 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Dubieuze debiteuren	126	126	126	126	126	126
Incourante voorraden	6	6	6	6	6	6
Wachtgeld	16	16	0	0	0	0
Totaal voorzieningen	148	148	132	132	132	132

Toelichting

Conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is het niet langer toegestaan voorzieningen te treffen voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Derhalve zijn in de jaarrekening 2004 en volgende, middels een stelselwijziging, de voorzieningen voor vakantiegeld en vakantiedagen omgezet in bestemmingsreserves. Zie bijlage 8 voor een overzicht van de bestemmingsreserves.

Overzicht leningen en rente 2018-2023 (bedragen * € 1.000)

Werkelijke rente leningen

In 2013 heeft WSD de laatste leningen afgelost.
Er worden geen nieuwe leningen aangetrokken in de begrotingsperiode 2019-2023.

Werkelijke rentebaten

Met de invoering van schatkistbankieren eind 2013 leveren overtollige liquiditeiten geen rente meer op.

	Jaarrek. 2018	Begroting 2019	Begroting 2020	Raming 2021	Raming 2022	Raming 2023
Berekening renteresultaat over liquide middelen						
Werkelijke rente						
Rente lasten op leningen	0	0	0	0	0	0
Rente baten	0	0	0	0	0	0
Totaal werkelijke rente	0	0	0	0	0	0

Overzicht bijdragen gemeenten in de bestuurs- en indicatiekosten,

Het Algemeen bestuur heeft in de vergadering van 16 december 2009 besloten om de bestuurs- en indicatiekosten apart te blijven benoemen en af te rekenen met gemeenten.

De (totale) bestuurs- & indicatiekosten worden gefixeerd op een reëel bedrag met index. Deze kosten worden vervolgens voorcalculatorisch verdeeld op basis van de gekenmerkte verdeling van de "taakstelling".

Berekening bijdrage arbeidsjaar

	<u>2019</u>	<u>2020</u>
Totale algemene bestuurs- en indicatiekosten	€ 226.000	€ 229.000
Totaal gemeentelijke bijdrage	<u>€ 226.000</u>	<u>€ 229.000</u>
Aantal Arbeidsjaren Wsw	1.481,8 AJ	1.418,1 AJ
Gemiddelde bijdrage per arbeidsjaar:	€ 152,52	€ 161,48

Bijdrage per gemeente :

	<u>Aantal geplaatsten</u>		<u>Gemeentelijke bijdrage</u>	
	<u>Begrote bezetting 2019</u>	<u>Begrote bezetting 2020</u>	<u>Begroting 2019</u>	<u>Begroting 2020</u>
<u>Aangesloten gemeenten</u>				
Best	117,8	112,7	€ 17.959	€ 18.197
Boxtel	332,9	318,6	€ 50.768	€ 51.442
Haaren	66,8	63,9	€ 10.184	€ 10.319
Meierijstad (excl. v.m. Veghel)	311,2	297,8	€ 47.462	€ 48.092
Nuenen	54,6	52,2	€ 8.326	€ 8.436
Oirschot	101,5	97,1	€ 15.480	€ 15.686
Oisterwijk	132,1	126,4	€ 20.140	€ 20.407
St. Michielsgestel	170,0	162,7	€ 25.931	€ 26.275
Son & Breugel	33,7	32,3	€ 5.143	€ 5.211
Vught	161,4	154,4	€ 24.608	€ 24.935
	<u>1481,8</u>	<u>1418,1</u>	<u>€ 226.000</u>	<u>€ 229.000</u>

Bron:

Gekenmerkte taakstelling 2019 en 2020 volgens de specificatie van het participatiebudget zoals opgenomen in de septembercirculaire 2018.

Ontwikkeling bestemmingsreserves 2018 - 2023

(bedragen * € 1.000)

Te Bestemmen in het jaar	Bestemmings- doel	Gestort bedrag	Totaal Onttrokken bedrag	onttrokken in 2017 en voorgaand	2018	2019	2020	2021	2022	2023
2013 Reserve Dividend Gemeenten	gemeenten	1.005	1.005	975	30	0	0			
2015 Reserve Dividend Transitie-arrangement	gemeenten	1.149	893	163	230	250	250			
2016 Reserve Dividend 2015	gemeenten	321	23	23						
2018 Reserve Dividend 2017	gemeenten	977	0	0						
2019 Reserve Dividend 2018	gemeenten	1.157	0	0						
Totaal bestemmingsreserves gemeenten		4.609	1.921	1.161	260	250	250	0	0	0
Onttrokken t/m 2023		1.921								
Saldo ultimo 2023		2.688								
2014 Exploitatieresultaat 2013	algemeen	413	413	78	335					
2015 Exploitatieresultaat 2014	algemeen	413	413	0	125	288				
2016 Exploitatieresultaat 2015	algemeen	413	413	0		172	241			
2017 Exploitatieresultaat 2016	algemeen	413	413	0			219	194		
2018 Exploitatieresultaat 2017	algemeen	460	460	0			266		194	
2019 Exploitatieresultaat 2018	algemeen	460	460	0					266	194
2020 Exploitatieresultaat 2019	algemeen	460	266	0						266
2004 Reserve vakantiegeld/-dagen	pers.kosten	2.108	0	0						
2007 Reserve vakantiegeld/-dagen	pers.kosten	340	264	264						
2011 Reserve vakantiegeld/-dagen	pers.kosten	140	150	150						
2019 Reserve vakantiegeld /-dagen	pers.kosten	435	0	0						
2014 Reserve Verbinden en Excelleren	Verbetering	2.580	2.580	2.480	100					
2017 Reserve Kosten Prototypes	gemeenten	3.300	2.985	221	1.335	1.429				
2018 Reserve Doorontwikkeling organisatie	gemeenten	1.580	1.580	0	13	680	887			
Totaal bestemmingsreserves WSD		13.515	10.397	3.193	1.908	2.569	1.347	460	460	460
Onttrokken t/m 2023		10.397								
Saldo ultimo 2023		3.118								

Specificatie beschikbare bestemmingsreserves gemeenten ultimo 2023

- Reserve dividend gemeenten 2012	0
- Reserve dividend gemeenten 2014	256
- Reserve dividend gemeenten 2015	298
- Reserve dividend gemeenten 2017	977
- Reserve dividend gemeenten 2018	1.157
Totaal bestemmingsreserves gemeenten	2.688

Specificatie beschikbare bestemmingsreserves WSD ultimo 2023

- Reserves algemene bedrijfsontwikkeling	194
- Vakantiegeld en -dagen	2.609
- Verbinden en Excelleren	0
- Verbinden en Excelleren	315
- Doorontwikkeling organisatie	0
Totaal bestemmingsreserves WSD	3.118

**Specificatie van de onttrekkingen aan de bestemmingsreserves
WSD 2020**

	<u>€</u>
1. Permanente bedrijfsontwikkeling	460.000
2. Onttrekking bestemmingsreserve dividend 2014	250.000
3. Onttrekking aan de bestemmingsreserve Doorontwikkeling organisatie	887.000

Totaal onttrekking	1.597.000

A. Ontwikkeling Algemene Reserve 2017-2022

	<u>* € 1000</u>
stand per 31-12-2018	15.215
BIJ bestemd resultaat 2018	945 Result. 2018 = 2.997 -/-2.052 (best.reserves)
BIJ bestemd resultaat 2019	<u>72</u> 50% Result. 2019 = 604 -/-460 (best. reserves)
stand per 31-12-2019	16.232
AF uitkering ter dekking resultaat 2020	<u>-1.180</u> Result. 2020 = -720 -/-460 (best. reserves)
stand per 31-12-2020	15.052
AF uitkering ter dekking resultaat 2021	<u>-1.170</u> Result. 2021 = -710 -/-460 (best. reserves)
stand per 31-12-2021	13.882
AF uitkering ter dekking resultaat 2022	<u>-1.160</u> Result. 2022 = -700 -/-460 (best. reserves)
stand per 31-12-2022	<u><u>12.722</u></u>

B. Toets weerstandvermogen WSD

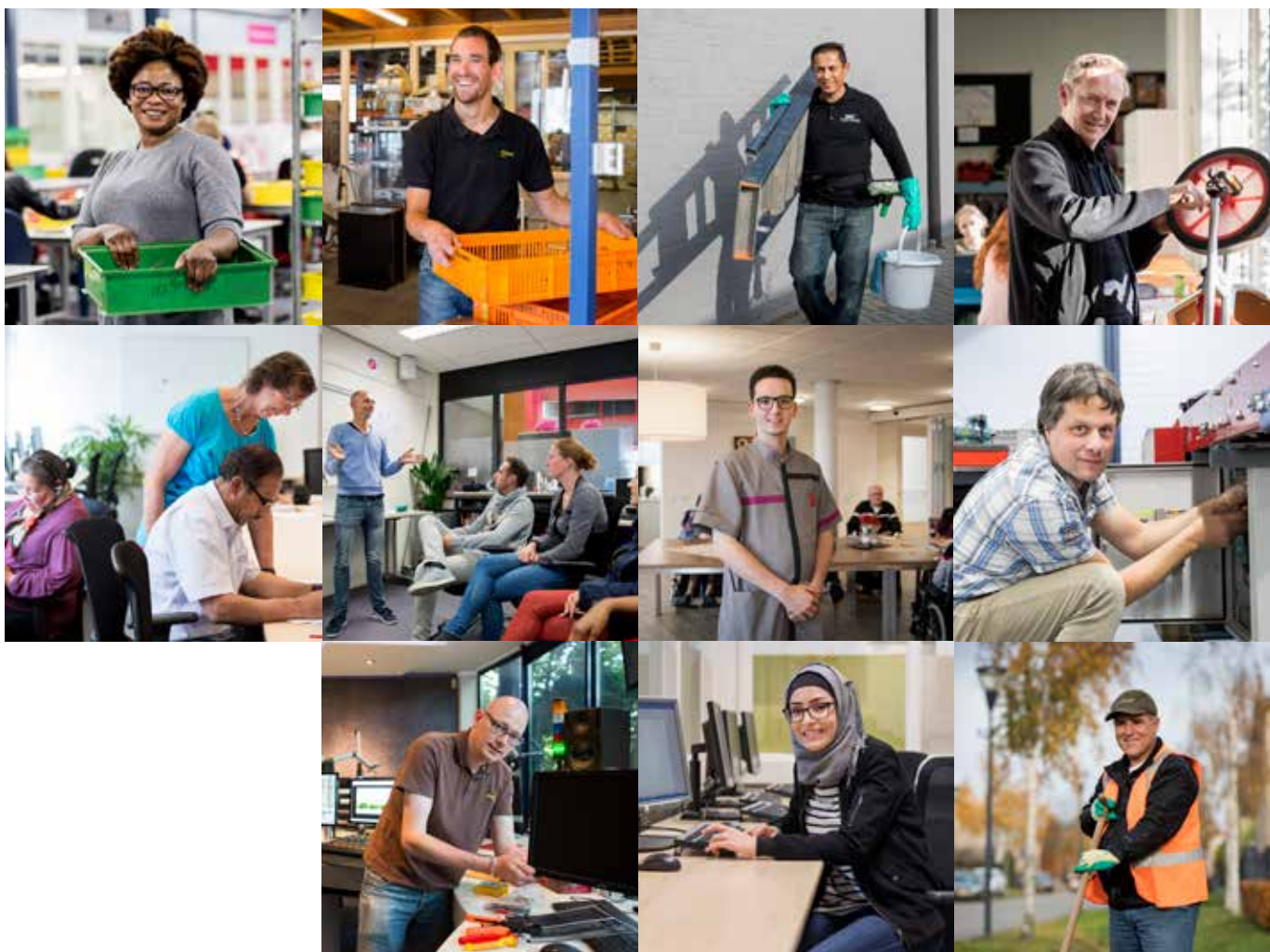
Op basis van de meest actuele risico-analyse wordt het Algemeen bestuur in haar vergadering van 3 juli 2019 voorgesteld het maximum weerstandsvermogen vast te stellen op € 17,4 mln. Verwezen wordt naar hoofdstuk 4.

	<u>* € 1000</u>	
Geraamde stand Algemene reserve ultimo 2022	12.722	
Geraamde stand bestemmingsreserves ultimo 2022	6.266	Zie bijlage 7 bestemmingsreserves
Geraamde onttrekking resultaat 2023	<u>-1.140</u>	resultaat na dotatie bestemmingsreserves
Totaal buffer ultimo 2023	17.848	
AF: verplichtingen vakantiegeld en - dagen	-2.609	Zie bijlage 7 bestemmingsreserves
Weerstandvermogen ultimo 2023	15.239	
Verwachte taakstelling besluit Algemeen bestuur juli 2019	<u>17.400</u>	
	<u><u>-2.161</u></u>	

Het Algemeen Bestuur heeft op 20 maart 2019 besloten dat de begrote tekorten van 2020 en volgende jaren worden afgedekt door een bedrag van gelijke omvang aan begrote gemeentelijke bijdragen. WSD begroot eenzelfde bedrag als het tekort aan onttrekking uit de algemene reserve. Dit bedrag wordt voorwaardelijk ter beschikking gesteld aan de gemeenten (het wordt nog niet uitbetaald). In de werkelijkheid zal bij de jaarrekening bezien worden óf, en zo ja, hoe groot het tekort van WSD is. In geval van een werkelijk tekort zal WSD het bedrag ter hoogte van het werkelijke tekort uit haar reserves aan de gemeenten ter beschikking stellen. Op deze wijze is een eventueel tekort van WSD ook daadwerkelijk budget neutraal voor de deelnemende gemeenten.

Overzicht taakvelden 2020
(bedragen * € 1.000)

taakveld	Omschrijving	Baten	Lasten	Saldo
0.4	Overhead	2.549	10.607	-8.058
0.8	Overige baten en lasten	0	200	-200
6.4	Begeleide participatie	49.118	43.452	5.666
6.5	Arbeidsparticipatie	6223	4811	1.412
	Saldo taakvelden	57.890	59.070	-1.180
0.10	Mutaties reserves	1180	0	1.180
0.11	Resultaat rekening baten en lasten	59.070	59.070	0

Professionals in mensenwerk

Schouwrooij 20
5281 RE Boxtel
Postbus 173
5280 AD Boxtel

0411-650 111
info@wsd-groep.nl
www.wsd-groep.nl

